

Romania Libera – 4 ianuarie 2008

Penitenciarul de la Ramnicu Sarat

La 13 aprilie 1963, s-a desfiintat una dintre cele mai odioase temnite din Romania, cea de maxima siguranta de la Ramnicu Sarat. Fusese construita, ca inchisoare judeteana, in timpul domniei lui Carol I, iar printre primii detinuti care i-au indurat ororile au fost rascutati din 1907. Nefiind prea incapatoare, aici erau trimisi unii dintre detinutii politici considerati cei mai periculosi. Pe timpul dictaturii lui Carol al II-lea si-a capatat renumele de lacas al crimei organizate. Astfel, in noaptea de 29/30 noiembrie 1938, de acolo au fost trimisi la strangulare 14 detinuti, si, la mai putin de un an, in noaptea de 29/30 septembrie 1939, alti 14 arestati fara forme au fost impuscati in curtea inchisorii. Dupa aceste sangeroase evenimente, cativa ani, penitenciarul de la Ramnicu Sarat se parea ca revenise la vechea intrebuintare de inchisoare pentru drept comun. Dar, dupa valul de arestari din 7/8 martie 1947, premergator cazului "Tamadau", calaului Alexandru Nicolschi i-a venit ideea sa schimbe profilul acestei temnite, pregatind-o pentru un spatiu nimicitor.

Un colt de iad pe pamant

In scopul amenajarii unui spatiu distrugator la Ramnicu Sarat, a fost trimis inspectorul Gh. I. Lazarescu, cu instructiuni ca sa mareasca numarul gardienilor prin recrutarea lor din judet. Dupa infiintarea sinistrei Securitati, la 30 august 1948, Alexandru Nicolschi, autoalintat "Sasa", impreuna cu tovarasul sau "Pantiusa" Bodnarenco, au ordonat Directiei Generale a Penitenciarelor sa transforme penitenciarul de la Ramnicu Sarat in inchisoare politica. Apoi, acolo a fost trimis Marin Melicescu, inspector general in Directia Generala a Penitenciarelor, care, la fata locului, a stabilit noi norme de comportare fata de detinuti, differentiate intre cei de drept comun si cei politici, ultimii fiind trecuti la o izolare totala. La politici erau incadrati si "frontieristii", adica aceia care incercasera sa treaca granita si fusesera prinsi, precum si "sabotorii", adica taranii care nu mai puteau sa-si achite cotele de cereale si de animale, din ce in ce mai mari.

Pentru ca diferentierea sa fie si mai vizibila, in 1949 a inceput construirea unui zid despartitor in incinta penitenciarului, odata cu aparitia primilor tarani detinuti din motive politice. Taranii arestati erau originari din satele din apropierea inchisorii, printre care Bozioru, Balanesti, Botesti, Boldu, Budesti, Chiojdeni, Cotesti, Ciorasti, Cotacu, Dedulesti, Dumitresti, Gugesti, Jirlau, Macrina, Murgesti, Odaile, Nicoresti, Ploinesti, Parscov, Pitulesti, Putreda, Puiesti, Plesesti, Secuieni, Tamboiesti, Urechesti, Visani, Vintileanca, sate unde se impotriveau colectivizarii. De la Ramnicu Sarat ei au fost trimisi cu primul val de "administrativi" la Canal.

Conditii ingrozitoare aplicate de directorul Colier la alt penitenciar de trista faima, cel de la Aiud, au dus la izbucnirea celei mai mari greve din istoria inchisorilor romanesti, de peste 700 de detinuti, si care a durat 23 de zile. Ea a fost declansata de national-taranistii din celula 4 de la parterul Zarci. Initiatorii au fost Ion-Ovidiu Borcea, preotul Mihai Balica, Vasilica Munteanu si Cornel Veltan. Indata s-au solidarizat si Ion Diaconescu, Victor Anca, Ion Barbus, Jenica Arnautu, si a cuprins toata Zarca, parter si etaj. S-a

recurs la alimentarea fortata, si, dupa vreo 10 zile, cand au inceput strigatele la ferestre si bataile in obloane, alertand locuitorii Aiudului, atunci s-au solidarizat si sutele de legionari din celular. Reprezentantii Ministerului de Interne, care veneau din doua in doua zile cu avionul la Aiud, au constatat cauza si vinovatii, si au decis sanctionarea prin mutarea la penitenciarul de la Ramnicu Sarat a capilor grevei national-taraniste. Astfel, pe 10 august 1957 s-a format o duba in care au fost urcati mai multi detinuti, carora le-au fost alaturati si detinuti din alte inchisori, cum au fost Corneliu Coposu si Augustin Visa, adusi de la Gherla.

Batuti si torturati pana la groapa comuna

Informatiile de mai sus au fost preluate de la dnii Cicerone Ionitoiu si Ion Diaconescu. Iata ce am mai aflat de la primul: "Marturia lui Ion-Ovidiu Borcea este cutremuratoare: "... Ion Mihalache a fost asasinat cu premeditare, deoarece continua sa ramana un simbol al rezistentei romanesti. In nenumarate randuri a protestat facand sa rasune tot celularul. Ofiterul politic (Lupu) si comandantul Visinescu l-au batut in permanenta, i-au creat conditii sa se imbolnaveasca si nu i-au dat ingrijire medicala. Intrau si aruncau cu galeata cu apa pe el, in plina iarna. Eu i-am supravegheat celula prin cele sase gauri pe care le facusem cu o sarma in usa... Daca n-as fi fost de fata, alta marturie n-ar exista. Acum, cand sunt in lumea libera, am datoria sa denunt acest asasinat pe care l-a savarsit comandantul Visinescu. Strigatele "Fratilor, sunt Ion Mihalache. Ma omoara!" au rasunat in tot celularul. Aceasta crima nu poate fi uitata".

In adeverinta-caracterizare semnata de comandantul Visinescu se precizeaza, dupa moarte ca: "Detinutul C.R. Ion Mihalache... a fost depus in acest penitenciar la data de 29-07-1955 si de la aceasta data a fost pedepsit de 7 ori cu regim sever de izolare pentru cazuri de indisciplina, nerespectarea programului... Are manifestari dusmanoase fata de regimul de detinere si fata de regimul de democratie populara". Cu toate ca Ion Mihalache era bolnav, comandantul A. Visinescu i-a refuzat patul, mancarea, medicamentele si l-a batut in nenumarate randuri, aruncand galeti cu apa peste el, contribuind personal la exterminarea lui. Inainte de a-l arunca in groapa, i-a infipt si baioneta in inima, sa fie sigur ca l-a omorat si nu mai are cine-l trage la raspundere. Ion Mihalache a pierit la exact 10 ani dupa exterminarea lui Iuliu Maniu. Dupa 15 ani de chinuri prin inchisori, pe 6 aprilie 1962 lui Corneliu Coposu i se face ultimul raport de indisciplina soldat cu 5 zile de carcera, tot la Ramnicu Sarat, iar pe 12 iunie 1962, prin referatul 14/774404 al Serviciului "C", capitanul Ciumei propune ca, dupa eliberare, lui Corneliu Coposu sa nu i se permita stabilirea in Bucuresti... Urmeaza decizia E/16450 a M.A.I. semnata de ministrul de Interne Vasile Negrea prin care lui Corneliu Coposu i se stabileste domiciliu obligatoriu pentru 24 de luni in comuna Rubla, raionul Braila. Tot dupa 15 ani a fost eliberat din Ramnicu Sarat si Camil Demetrescu, la sfarsitul lunii august, fiind condamnat in inscenarea procesului Iuliu Maniu. Pe 29 noiembrie 1962, avand o caracterizare de "comportare dusmanoasa fata de regim" a fost scos din inchisoarea Ramnicu Sarat si Ion Diaconescu si a plecat, insotit de militian, pana la Rubla, tot pentru 24 de luni de domiciliu obligatoriu, dupa 15 ani executati prin Aiud, minele de plumb si Ramnicu Sarat. Cu cateva zile, daca nu chiar ore, mai inainte plecase acasa si Ion Adamescu, tot dupa 15 ani executati prin Aiud, minele de plumb si Ramnicu Sarat".

Exterminare individuala, intr-o liniste de mormant

Dl Cicerone Ionitoiu ii prezinta si pe calaii acestei inchisori: "Printre cei ce au imaginat si pus in aplicare acest regim de la Ramnicu Sarat, in afara de conducerea superioara a partidului comunist, au fost: Nicolschi Alexandru, Bodnarencu Pantiusa, Negrea Vasile... Badica Ilie, directorul penitenciarelor; Visinescu Alexandru, capitan, comandantul penitenciarului; Lupu Vasile (?), ofiterul politic; Doctorii Grumberg Iancu, Dumitrescu Aurel; Gardienii supraveghetori, o mica parte: Furnica (?) (sublocotenent), serban Ion (plutonier major), Gazdaru Dumitru (serg. major), Danila stefan (sergent), Valter (sergent) si alti gardieni depistati: Bucur Radu, Burlacu Victor, Ciocarlan Gheorghe, Ciocio Ion, Costiean Tudor, Danila Stan, Dobrin Ion, Ion Zamfir, Guta Grigore, Huiu Ion, Iordachescu Ion, Mihalce Fanica, Militaru Dumitru, Mitrofan Fanica, Necula Ion, Nistor Ion, Oroveanu Dumitru, Pais Ion, Papuc Nicolae, Perian Ion, Rusini Alexandru, Stan Valter, Stoica Vasile, Tabiet Vasile, Varloi Radu, Vrancea Ion, Vasile Victor, Vasiliu Ion, Vlasceanu Nicolae, Voicu Ion, Vulpoi Gheorghe... Poate deschiderea dosarelor sa aduca mai multa lumina asupra acestor neoameni care, in majoritatea cazurilor, sunt din satele judetelor apropiate". Dl Cicerone Ionitoiu incheie astfel: "Daca Pitestiul s-a caracterizat prin violenta colectiva, Ramnicul Sarat a excelat prin exterminarea individuala, intr-o liniste de mormant".

Infiintarea Memorialului Ramnicu Sarat

Acum cateva zile am stat indelung de vorba cu cunoscutul fruntas national-taranist Ion Diaconescu, care, printre altele s-a referit si la infiintarea unui Memorial la Ramnicu Sarat, idee care ii apartine. Iata ce am mai notat de la dl Diaconescu: "Am stat la Ramnicu Sarat, cu Corneliu Coposu si cu altii, aproape sase ani. Pe urma am plecat de la Ramnicu Sarat, in 1962, si am ajuns in Baragan, unde am stat pana in 1964, la Rubla, o colonie de banateni. Prin 1990-1991, am fost cu Corneliu Coposu acolo, sa vedem ce s-a mai intamplat. Am avut surpriza sa constatam ca acel sat disparuse. Comunistii au vrut sa stearga urmele. Nu mai era nimic, doar o singura casuta, cu o femeie acolo, care n-a mai vrut sa paraseasca locul. si mare bucurie pentru noi a fost ca ne-a recunoscut pe amandoi. si am ajuns si la Ramnicu Sarat. Acolo, si Coposu si eu, ne uitam si ne minunam sa vedem un loc unde am stat aproape sase ani si unde nu vazusem nimic, nici cladire, nici altceva, in afara de celula in care stateam de unul singur. N-am vazut decat gardienii si cate un inspector care venea de la centru. si am vazut tot, cand am fost cu Corneliu Coposu, si ne minunam si noi. Dupa ce s-a luat initiativa Memorialului de la Sighet, am zis ca e musai sa facem si la Ramnicu Sarat un astfel de Memorial. Dar trebuia reparat, organizat, trebuiau bani seriosi. si am vorbit atunci cu Corneliu Coposu, si am infiintat o fundatie. Intre timp, a murit Corneliu Coposu. si tot ce am reusit in timpul guvernarii noastre a fost sa proclamam toata aceasta incinta monument istoric, prin Ministerul Culturii, ca sa nu-l darame cei care erau proprietari. Am inceput sa strangem si ceva fonduri. Dar marturisesc ca principala cauza a intarzierii este batranetea noastra. Ne miscam foarte greu. Pana la urma, am vorbit cu cei ce se afla acum la putere. si s-a facut un Institut pentru Investigarea Crimelor Comunismului, unde director este dl Marius Oprea. Au preluat ei initiativa. Desigur, noi le vom da asistenta, brosure, carti si tot ce trebuie. S-a cumparat toata incinta. A contribuit si fundatia noastra: le-am dat

oameni pentru deviz, pentru reparatii. Se conteaza ca la anul (2008 n.n.) se vor efectua acolo reparatii mai mari, ca sa se faca un muzeu. Vom colabora, desigur, si cu cei de la Alianta Civica, ei avand o importanta experienta cu Memorialul de la Sighet. Merita facut un astfel de Memorial, nu numai pentru personalitatile care au trecut pe acolo, dar si pentru suferinta pe care au indurat-o, in timpul comunismului, toti detinutii politici din Romania".

Am vizitat recent incinta fostului penitenciar de la Ramnicu Sarat... Atmosfera e halucinanta, incarcata de cumplitele suferinte ale detinutilor care s-au chinuit aici, unii pana in ultima lor zi de viata, aruncati apoi in groapa comuna. E un loc de profunda meditatie, potrivit intr-adevar pentru un Memorial.

<http://www.romanalibera.ro/a114685/penitenciarul-de-la-ramnicu-sarat.html>